

مدیر کل

جلال‌الدین الحسینی مؤید الاسلام
 صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
 و یومیه (جبل‌التین)
 (عنوان مراسلات)
 طهران خیابان لاله زار
 نایب مدیر میرزا سید حسن کاشانی
 دبیر اداره آشیخ یحیی کاشانی
 غیر از روزهای جمعه همه روزه
 طبع و توزیع میشود

یومیه

کاملین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالیانه

طهران ۴۰ قران
 سایر بلاد داخله ۴۵ قران
 روسیه و قفقاز ۱۰ منات
 سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک
 (قیمت يك نسخه)
 در طهران يكصد دینار
 سایر بلاد ایران سه شاهی است
 قیمت اعلان سطره
 دو قران است

(روزنامه یومیه می آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه)
 (بامضا قبول و درانتشارش اداره آزاد است و مطلقاً مسترد نمی شود)

پنج شنبه ۱۷ محرم الحرام ۱۳۲۶ هجری قمری و ۶ اسفندماه جلالی ۱۳۲۹ و ۲۰ فوریه ۱۹۰۸ میلادی

کرور ملک دارد و فلان مجتهد محسول املا کثیر استمراری
 یومیه بانصد تومان است و هکذا پس در ثروت این مملکت
 هم نقصان پیدا نشده بلکه باضعاف مضاعف زیاد شده
 و اگر کوئیم که علت فلاکت ایران ضعف دولت است حالت
 حالیه دولت را باسوابق ایام ملاحظه میکنیم خواهیم یافت
 که دولت هم نسبت بهسابق خیلی پیش آمده مالیات دولت که
 بمنزله روح است از هفت کرور تومان به دوزاده کرور و
 حالا به بیست پنج کرور بالغ شده و قوه لشکری ایران از
 تعلیم نظامی اروپائی و سلاحهای جدید الاختراع و توپهای
 تهر و دارالفنون های متعدد و وزرای تربیت شده و
 عمارات دولتی و وسعت روابط خارجه بواسطه سفارتخانه
 ها و ماموری سفرای خارجه مقیمین در پای تخت دولت و
 دخول در محافل رسمیه دول و تنظیم پوسته و تلگراف و
 غیره از اینها که اسباب مزید شوکت دولت و جای هیچ انکار
 در ترقی دولت نیست و اگر کوئیم که سبب فلاکت بی علمی
 افراد ملت است خواهیم دید که اگر این بی علمی حاله را نسبت
 بمجهل سابق بدهیم فرق مابین علم و جهل خواهیم یافت و
 همچنین در جمع ترقیات گویند ایران و ایرانیان بی حصه
 نبوده اند پس علت چیست که نفوذ دول اجنبی همسایه در
 ایران فوق العاده شده و ملت ایران در ممالک خارجه به خفت
 و خواری مذکور اند حقوق ایران و ایرانیان مالا و جاناً
 ضایع و در حکم عدم گردیده تا کار بخوبی رسیده که محتاج
 بکفتن و نوشتن نیست آزادی افکار و اقلام اجازه میدهد
 که هر فکر و هر قلم آنچه داند در راه دولت و ملت مستور ندارد
 و هر خواری در و هکذا و شان به بیند آگاهی بدهد از
 عموم هم رکابان خود نیز التماس میکنیم که در این راه قدمی
 زنند و در این مسئله شرحی رقم فرمایند تا از تصادم افکار

(بیان واقع یا تشخیص مرض)
 علت فلاکت ایران و حسارت همسایگان بر تعدی و
 مداخله در امور ایشان چیست اگر کوئیم که نقصان نفوس
 ملت است چنانکه عقیده غالب بر آنست بطلان این اعتقاد
 از واضحات است زیرا که جمعیت بلاد و امصار و دهات
 چند مقابل صد سال قبل است هر شهری ده برابر سابق
 آبادی شده و تعمیر قری و قصبات هم چند مقابل اولی
 شده و شهر و دهات جدید الاحداث هم زیاد شده و نفوس
 جمیع آبادیها چند مقابل اولیست خندقهای قلعه شهرها
 در وسط معموره واقع شده و ملاحظه مذکور برهان قاطع
 نامیانه است که نفوس ملت باضعاف مضاعف زیاد شده
 و اگر کوئیم که علت فلاکت نقصان ثروت مملکت است
 چنانکه جمع کثیری معتقد اند وضوح بطلان این عقیده
 هم محتاج به بیان و برهان نیست زیرا که تمول و تمکن حالیه
 واکه در افراد ملت است قیاس بسابق نمیتوان کرد که
 سابقاً صد هزار تومان سرمایه دار در تمام مملکت دو نفر
 پیدا میشد و الان بحدو حصر نمی آید و سابقاً سرمایه تاجر
 معتبر هزار تومان بود و صاحبان صد تومان را به انکشت می
 نمودند سرمایه بزازی پنجاه تومان بود و همچنین سایر اصناف
 قیمت دهات از دو بیست تومان الی دو هزار تومان بود و
 محسول هر دهی ده تومان الی صد تومان بود کرایه مستقالات
 بازاری هر طاقی پنجهزار الی یکتومان بود و حالا محسول
 دهات از بانصد تومان الی ده هزار تومان و کرایه بازار هر
 طاقی از سه تومان الی ده تومان و هکذا و قیمت دهات حالا
 از بیست هزار الی دو بیست هزار تومان است فلان شاهزاده
 ۳۰ کرور در بانک خارجه نقد گذاشته و ده کرور هم املاک
 دارد و فلان اعیان هم بشرح ایضاً چند کرور در بانک و چند

(خلاصه مذاکرات دارالشوری سه شنبه ۱۵ محرم)
 جناب بحر العلوم کرماتی اظهار تشکی از روزنامه مساوات نمودند که بجهت بعضی اسناد داده است گفته شد که باید بعدله اظهار شود — رأی در انتخاب یک نفر باقی مانده از وکلا گرفت. جناب آقا شیخ محمد علی طهرانی با کثرت آراء نسی که در سابق هم داشتند انتخاب شدند در باب دوقر و کیل شیراز که مدتی است رفتند اظهار شد گفته شد که ثقة الاعلام کاغذی نوشتند که جهت تأخیر برای اصلاحات امورات اظهار شد که یک نفر و کیل برای کرمانشاه که مجلس باید انتخاب نماید شاهزاده عماد الدوله خوب است گفته شد که مشکل قبول کند از اینکه ماهی دوست تومان در کمرک میگرد و ماهی صد تومان مجلس کفایت بمخارج او نمیدهد گفته شد آن شغل مانع نیست از قبول وکالت در خصوص یک نفر و کیل بجنورد اظهار شد که بعد از استعفای حاجی محمد حسین اهل بجنورد نوشتند که آقا سید محسن را قبول داریم گفته شد که استعفای و کیل سابق معلوم نیست و باید رجوع بکمسیون انتخابات بشود
 لایحه از وزارت امور خارجه در خصوص تمبر قرائت شد که مجلس اجازه بدهد معادل یکصد و پنجاه هزار تومان تمبر وزیر مالیه چاپ نمایند برای اداره وزارت خارجه و کار گذاران این اداره گفته شد که باید این لایحه در کمسیون ملاحظه شده و کمسیون هم ملاحظات خود را نموده بآدله و براهین بمجلس بیاید تا مطرح مذاکره شود و دیگر اینکه اگر باید تمبر معمول شود باید قانون نوشته در تمام ادارات معمول باشد انحصار بیک اداره جهت ندارد و آنهم باید اداره مخصوصی داشته باشد که هر کس میخواهد از آنجا بگیرد — بعد از مذاکرات زیاد قرار شد که بکمسیون رفته از آنجا بعد از ملاحظات بیاید بمجلس اظهار شد که مدت انتخاب کمسیون مالیه و همچنین سایر کمسیونها سر آمده باید اعضا را مجدداً انتخاب کرد قرار شد که روز شنبه انتخاب نمایند رفته از رئیس الوزرا قرائت شد که چون برای تعیین وزیر داخله چند روزی مهلت لازم است اگر اجازه میدهند این چند روز را خودم تعهد کرده تا اینکه یک نفر معین شود گفتند مجلس نمیتواند اجازه بدهد بعضی گفتند ضروری ندارد که این چند روزی نظارت داشته باشد بعضی اظهار داشتند که وزارت خانه هست و با نظارت ایشان این چند روزی میگذرد تا کسی را معین کنند بعد از مذاکرات زیاد گفتند در هر حال اجازه موافق از طرف مجلس نباید باشد اظهار شد که رئیس الوزرا در دادن پول برای قشون سرحدی ملاحظه و مسامحه میکنند در حالتیکه مدتیست مطالبه این وجه شده و حواله آن

نور حقیقت بظهور آید و معالجه بعد از تشخیص مرض بشود که چنانکه افراد را بر ملة حتی هست ملت را هم بر افراد حتی خواهد بود پس عرض میکنیم که اولاً باید ما خولیای ترقی ایران را از سر بیرون کرد که در پیش ترقیات کونیة ملک سایه که در روی زمین حاصل شده غایت تنزل و بدرجه عدم رسیدن است باوش رحمة ترقی که در تمام کره باریدن گرفته و تمام عالم را در خصب عیش داشته در شوره زار ایران ابداً تاثیری نمیشد و اگر فرقی از سوابق حالات پیدا کرده همانا از آن مجاورت سایر معمولیهاست و اگر این ترقی ایران را نسبت به ترقیات سایر ملل داده باشند در صدی یک ربع ملحوظ نمیشود روزی که از برای ترقی کون امر و فرمان اقبل از حضرت طبعیة آفرین صادر شد سایر ملل بسرعت سیر هر چه تمام تر رو بسرمزل مقصود حرکت کردند و به مقصد خود تامل کردیدند فقط ایران ترقیات خود را در بوالهوسی دانسته و احتیاج تراشی از برای خود نمودند تمام همشان را در رغبت با تبعه خارجه مصروف داشته و امتنه داخله را محو نموده و رفع تمام احتیاجات خود را از خارجه نمودند و علاوه بر رفع احتیاجات ضروریه بمزخرفات بیهوده خارجه مفتون شده و هر کس آنچه بدستش رسید در راه احتیاجات جنس ملبوسات متعدده غیر ضروریه و مخلفات اثاث الیت غیر لازمه و تجملات سفیهانه مصروف داشتند و از مذاکره ملک و ماته و وطن و اتحاد و تجارت و صناعت و زراعت و فلاح و لشکر و کشور و قانون و عدالة و سیاست بکلی کناره جستن و باین واسطه ضعف قلب و ضعف دماغ به تمام این ملة طاری گردید و شجاعت و عقل و فراست ایشان را بکلی وداع نمود تا اینکه هر جا اسم جنگ و محاربه و توپ و تفنگ و روس و انگلیس شنیدند ترسیدند و هر جا اسم تجارت و صناعت و علم و مدارس و ترقی و قانون و امتیاز شنیدند و فر و معادن شنیدند لرزیدند و همسایگان بواسطه همجواری و ترقیات فوق العاده خود این حالت را نعم اوسیه دانسته و بواسطه تجارت آزاد و بی نمایندگی های استاده نمودند خود را دوایران جای داده و ملة ایران را بیجه ترس نموده و چنان نمودند که این ملة دائماً محتاج امتعه مابوده و استقلال ایشان موقوف بر رأی امپراطوری ماست و محو شدن ایشان بدست ایشان ماست اگر تشخیص مرض صحیح باشد راه معالجه غیرت می . غیرت وطنی . علم . اتفاق . قانون . تشجیع قنوب . خواندن جراید . ترک فضول معیشت از امتعه خارجه . و رعیت به امتعه داخله . تاسیس مدارس . و ترقی صناعت . و ازدیاد زراعت و فلاحات . و تشکیل کمپانیها و تحصیل امتیازات و تهیه قایمیک در مملکت و اطلاع از کیفیات خارجه . و اقدام در امور . و توکل بر خداست

داده شده و دیگر اینکه در این اغتشاشات سرحدی حاکم کردستان را با اینکه شخص صحیح و کافی بوده خواسته اند آنچه که نفع بحال خودشان دارد در آن اقدام مینمایند ولی آنکه بحال مآه نافع است تمام را بمساعه و اهمال میکنند و تلکرافتی از حجج اسلام عتبات عالیات در جواب دستخط تلکرافتی اعلیحضرت بایشان بتوسط آقای آقا سید عبدالله مجتهد و آقای آقا سید محمد بحضور همیون قرائت شد که مبتنی بود بر اظهار تشکر از اظهارات ملوکانه و عواطف خسروانه در همراهی با اساس مشروطیه و ترقی مآه و مملکت و ترفیه حال رعایا و اشاعه عدل و اظهار همراهی و امداد باطنی و ظاهری خودشان را با این اساس مقدس عموماً اظهار تشکر و امتنان از توجهات ایشان نمودند اظهار شد که بدون اجازه دولت قزاق روسی با دو عراده توپ مسلسل وارد خاک ایران شدند در صورتیکه هیچ وجه در روابط دوستی ضعف و سستی رخ نراده چرا یکنفر سفیر باید توپ وارد نماید گفته شد که این مطلب بسفیر نوشته شد تکذیب کردند و گفتند هر گاه چنین چیزی باشد خواهیم برگرداند گفته شد که تا مآه قوای ملی خود را حاضر نسازد هر روز یک چنین بازی خواهد بود در خصوص مفیدین و محرکین فتنه و فساد اظهار شد که مجازات نشدند و تا آنها مجازات نشوند اسباب تنبیه دیگران نخواهد شد

کاغذی از حاجی آصف الدوله قرائت شد که مشتمل بود بر اظهار خدمه و دفع اعتراضات سابقه و تبرئه ذمه خود از تقصیرات گفته شد که این اعتراضات و ایرادات تمام بجا بوده و شاهد بر آنها یکی آن کاغذیست که در خصوص رفتن قوام الملک یکی از آقایان نوشته و نسبتاً روانه کردن او را بمجلس داده است کاغذ مزبور قرائت شد و حاوی بود بر اینکه قوام الملک بی تقصیر است و زرا و مجلس تصویب کردند که او برود گفته شد این نسبتاً بمجلس دروغ است اظهار شد که لایحه در خصوص تجزیه کردن حکومت بلوچستان از کرمان بمجلس نوشته شده چون متعلق بمجلس است و خالی از اهمیت هم نیست اذهان و کلام مسبوق باشد که روز پنجشنبه مطرح مذاکره میشود (مجلس ختم شد)

(تجرب اشرف)

مرقومه ایست که حضرت مستطاب عماد الاسلام آقای حاجی شیخ اسمعیل آقا زاده مرحوم حجة الاسلام حاجی میرزا حبیب الله رشتی پشیمان آقا سید محمد رضا کرامی فرزند مرحوم حاج سید جعفر مجتهد کاشانی نوشته اند محض جلب خاطر اولیاء امور جمهور و مزیداً برای اطلاع عموم بدرجش مبادرت شد

طایفه مستبدین بموجب (کل ما اوقدوا نار الحرب اطفأها الله) آنچه تلاش می نمایند نتیجه بعکس میدهد و تنی مصائب باطنیه خودشان را بمجمل اکاذیب مشوشه اذهان عموم و تنفر آنها از مشروطیه و رعب قلوب مشروطه طلبان می نمایند هر روز بلدی از بلاد ایران را هدف کلوه دول اجنبیه و مرکز عسکر ایشان و داخل در متمسکات ایشان می شمردند مثلاً تا حال چندین بار شیراز رشت مشهد تبریز مازندران را بتصرف اجانب داده اند و هر دفعه با ایمان مؤکده مغلظه مدعی میشوند که در فلان محل دولت چندین نفر را از مشروطه طلبان بمرصه عدم روانه نموده اند و ذرات بنیان مجلس را با اطراف عالم هوا منتشر نمود کاهی عنوان می کنند که در فلان بلد چند هزار نفر مقتول و اختلاف شدید فی ما بین اعضای مجلس و انجمن ها واقع شده بر کسانیکه ساکن ممالک عثمانی و از اوضاع او با خبرند مستور نیست آنکه دولت مشارالیه کمال حرص را بر استبداد دارد بقسمی که از احتمالیهای نیشغولی مرتعش و مضطرب می گردد مثلاً اگر کسی در محضر اعضای حکومت بدون سابقه بدوالة دعا کند مورد مسئولیه و استنطاق می گردد در چهار سال قبل براینکه علمای عراق با دولت مختاربات تلکرافتی داشته و عزل میرزا علی اصغر خان را باعث شده از دو سه قضیه که اسباب وحشت و بدگمانی عثمانی از علما باشد روی داد منجمه پول هندی که از عهد مرحوم شیخ الی یومنا بتوسط قونسول انکلیس بعلماء نجف و کربلا میرسد بیک طایفه و یک خانواده همیشه داده میشد و از چهار سال قبل موزع شد در کربلا بده نفر و در نجف هم بده نفر ماهانه میرسد و این قضیه مقارن شد با تحریم کردن آقایان استطراق جبل را که اختیارش بعهده الرشید که دولت عثمانی کمال وثوق را بایشان داشت دولت عثمانی کمال نمود که تضعیفاً لال رشید استطراق جبل را حرام نمودند و در همان اوان قضیه کویت که از سرحدات بحری عثمانی محسوب میشد و امیر کویت هم بال رشید کمال خصومت و مجادله را داشت کویت را بقبضه انکلیسی ها داد و از قضا در آن حین مراسم و مراسم حجج با قونسول خانه انکلیسی زیادترا از سابق بواسطه پول هندروی داد میرزا علی اصغر خان تمام مقارنات اتناقیه را بنظر عثمانی از علمای عراق جلوه داد و ایشانرا مثل آسایش عثمانی و روابط باطنی انکلیس قلم داد و چنین زادار نمود که در مقام تقبذ اقتدار انکلیس در عراق و سلب دولت عثمانی هستند چنانچه فتنه و آشوب در ممالک ایران احداث نمودند و اقوی شاهد این مطلب را در نظر دولت عثمانی شهریه گرفتن ایشانرا علناً از قونسول خانه انکلیس قرار

مراعات و باطناً هم در فکر و مالی خویای ازاله و ازاحه این مرض باطنی داخلی مملکت خود هست و آنچه که از شئون دولت و حقوق ملت را هم ملاحظه دارد بواسطه صوت غیبی و رعب مذهبی است و سلیقه و سلوک عثمان در مطالب خورد خورد و تدریجی است اگر از این جزئیات نمانت و جلو گیری نشود کم کم بیبادی علیه سرایت و بیج آنت که خدای نا کرده این مشت بسته ملت هم باز شود در انوقت که کشف خلاف و سوا سهای کاذبه بر عثمانی شود تا رو بود ایرانیان را در هم و بر هم خواهد نمود سال گذشته که حجج اسلام در خصوص قفقاز تلکرافات بخود عثمانی و بعضی دول دیگر مخایره نمودند عثمانی را و اومه برداشت که مبدا القای خلاف و احداث نزاع مذهبی بن ازامنه و مسلمین شود و اسباب احتلال نظام دولت فراهم آید چونکه خین ارمنی مستخدم و تبیه دارد والی بغداد مخصوصاً از قبیل دولت مأمور شد خدمت حجج اسلام مشرف شده بعد از دست بوسی و مراسم ادب تبلیغ مراسم شاهانه را بایشان نمود حال اگر نرم نرم باریک باریک دست بترک کیششان بزند مخصوصاً هم که بعضی از عاظم با او متحد بلکه محرم عثمان است البته تا بتواند دشمنان دولت خود را خوار و ذلیل می نماید خداوند تفضل فرماید و بجهالمن عقل و بعقلان مان حجت و عصیت به بخشد که نکند از حرکت بحرکات جا دلانه مغرضین عزت و رونق شریعت بی جا تلف شود

(اعلان)

سه قطعه اراضی جنب یارک جنب مستطاب اجل اکرم آقای حاج امین الدوله دام اجلاله که از مرغوبترین اراضی دروازه شمیران است بقرار شرح ذیل موجود و بقیمة عادل خیره بنروش میرسد هر کس طالب باشد بداره جبل المتین یومیه رجوع نماید بقرار قطع عمل داده میشود زمین محصور جنبه کشیده که مخصوص باغچه آماده شده است

تقریباً (یکهزار و هفتصد ذرع)

زمین محصور مشجر جنب مریضخانه بنکی د نیانی متصل یارک تقریباً (هشتهزار ذرع)

زمین پشت خاکریز که حدی بخبابان و دیوار یارک است تقریباً (پنجهزار ذرع)

(اعلان)

یک دستگاه کالسه هشت آینه اعلام مال جنب حاجی غلامعلی تیمچه جنب حاجی محمد اسمعیل آقای مغازه بمصرف فروش میرسد هر کس طالب باشد در کاروانسرای امیر اداره بانک شاهی با جنب اقا میرزا عباس صراف کفتگوی قیمت نماید

(حسن الحسینی الکاشانی)

داد و از این معنی عثمان از علمای عراق بوسواس افتاد خلاصه این همه تطویل بجهت بیان اجمالی اغتشاش ذهن عثمانی از علما است و از عنکام غوغای مشروطیه ایران تا کنون وحشه عثمانی بیشتر و درغایت تحسیر است که مبدا بمالك خود سرایه نماید و قدغن اکیه شدید بر گرفتن روزنامهجات و اعلانات نموده و در بغداد پست را تشبیش و این رقم مطبوعات را بر میدارند از این سبب هم حجج اسلام اغلب تلکرافات راجع باین مطلب را بصر ارسال می داوند بخدی اجزای عثمانی از مجلس و مشروطه متفراند که لفظ مشروطه را در مکاتیب و محبتشان ذکر نمیکنند چندی است که نهایت اذیت و سختگیری را بر تبیه ایران مینمایند چون جماعه مستبدین در صدد آند که حکومت عثمانی را بر مشروطه طلبان مسلط نمایند و بحکومه ارائه نموده اند که متشأ این همه هیاهو جعی از اهل نجف اشرفند که بعد از فراغ از خاک ایران بمملکه آل عثمان توجه نظر خواهند نمود نفی و اخراج ایشان را بر حکومت عثمانی واجب و لازم می شمردند شاهد صدق معروض مکتوب سید علی آقای یزدی به برادرش آقا سید احمد است زمان مکششان در زاویه که مطبوع و منتشر است حکومت هم خواست در این مقام اهمیت را معمول دارد چون احتمال فساد و هیجان عمومی میرفت لذا توقف نمود چند روز قبل بخبریک مستبدین جعی از اجلاف اعراب و خدام در محن مقدس بحساب شریعتمدار آقا سید اسدالله طهرانی حزقانی که از اعیان مشروطه طلبان و حظ کامل از تمدن و جغرافیا و علم باوضاع سلاطین و السنه مختلفه دارد و عالم بافضلی است چون روزنامه را در دست داشت جسارت و اهانه پدی و لسانی نمودند سه روز قبل هم بلیس و مامور عثمانی بقتلاً بمتزل جنب مستطاب ثقة الاسلام آقای حاجی سید محمد علی اخوی جبل المتین و جنب آقای حاجی آقای شیرازی که مردی است بافضل و ذی قنون و کلمات مختلفه و از اجبه محصلین معدود است چون متجاهر و شدید التعصب در مشروطیه است داخل شدند و در مقام فحوص و تشبیش از خطوط و مراسلات ایشان بر آمدند چیزی غیر از چند ورق روزنامه گفته ندیدند لذا دستخالی بر گشتند

چون مسموع شد که فرقه از طلاب این معنی را به بعضی از مراکز و انجمنهای طهران اظهار وشکایت نمودند لذا مخلص هم مناسب دانستم حقیقه واقعه را معروض دارم تا آنکه اگر کسی خیال مدافعه یا جلو گیری از این مفاسد داشته باشد بصیرت بر خصوصیات امر داشته باشد حکومت عثمانی بلرزه از دولت ایران و اومه و هراسی ندارد فقط از علما بواسطه ریاست روحانی متحذر مخصوصاً هم که این شبهه در ذهنش جایگیر است که هرگاه در صدد اخلاص اسایش مملکت و تسلیط انگلیس بر عراق بر آید مقتدرند قدری از ایشان

(طهران مطبوعه « قاروس »)